

KVANT

Tidsskrift for Fysik og Astronomi

c/o Niels Bohr Institutet
Universitetsparken 5
DK-2100 København Ø

Hjemmeside : www.kvant.dk
E-mail : kvant@kvant.dk
Facebook : [KVANT.fysiktidsskrift](https://www.facebook.com/KVANT.fysiktidsskrift)
ISSN (trykt) : 0905-8893
ISSN (web) : 2245-4942

Udgives af

Astronomisk Selskab,
Dansk Fysisk Selskab,
Dansk Geofysisk Forening,
Selskabet for Naturlærens Udbredelse,

Redaktion

Michael Cramer Andersen (ansv. red.),
Christianshavns Gymnasium
Mogens Esrom Larsen,
Institut for Matematiske Fag, KU
Steen Lærke (astro@kvant.dk),
Astronomisk Selskab
Sven Munk (nyhedsredaktør)
John Rosendal Nielsen,
Aurehøj Gymnasium
Jens Olaf Pepke Pedersen,
DTU Space
Finn Berg Rasmussen,
Niels Bohr Institutet, KU
Svend Erik Rugh
Torben Westerberg (korrektur)

Abonnementspris : 180 kr/år.

Kvant udkommer 4 gange årligt og er medlemsblad for de udgivende selskaber. Henvendelser vedr. abonnement til Christine Pepke Pedersen: christine@kvant.dk (tlf. 27 51 01 76).

Annoncepriser

1/1 side: 3600 kr, 1/2 side: 2400 kr
1/4 side: 1600 kr.

Priserne er excl. moms og for reproklart materiale i farver. Henvendelser om annoncer til redaktøren på: kvant@kvant.dk (tlf. 22 67 26 42).

Tryk

Vestergaards Bogtrykkeri ApS.
Oplag: 2200.

Produktionsplan

Nr. 1-15 udkommer ca. 15. marts
Nr. 2-15 udkommer ca. 15. maj
Deadline for mindre bidrag og annoncer er ca. en måned før, længere artikler skal modtages to måneder før.

Indhold:

Ole Rømer og 1600-tallets naturvidenskabelige revolution <i>Mads P. Macholm</i>	3
Hansen og Månen <i>René Michelsen</i>	9
Brorfelde Observatorium åbner som oplevelsescenter <i>Julie K.L. Bouchet og Mia B. Olsen</i>	15
Planetkalender for København 2015 <i>Martin Götz</i>	18
Foreningsnyt – foredrag i foråret 2015	19
Einsteins odysse: Fra speciel til almen relativitetsteori <i>Helge Kragh</i>	20
Elastisk fotonspredning på atomer og puck kollisioner – breddeopgave 61 og 62 med didaktisk kommentar <i>Jens Højgaard Jensen</i>	25
KVANT-nyheder <i>Sven Munk</i>	27
H.C. Ørsted medalje til inspirerende gymnasielærer <i>Hans Lindemann og Cecilie M.K. Pedersen</i>	29
Anmeldelse: Rummet – Vild med Viden <i>Michael Quaade</i>	29
Fysik og Arduino <i>Jan Boddum Larsen</i>	30
Besøg med klassen på Niels Bohr Institutet <i>Michael Quaade</i>	35
Åbning af Lysets Internationale År 2015 <i>Jørgen Schou</i>	Bagsiden

Billedet på forsiden viser nordlys fotograferet på Island den 8. marts 2012 under en solstorm. Billedet blev anvendt i en nyhed fra NASA om solaktiviteten. Fotograf: Jónína G. Óskarsdóttir.

I dette nummer er der flere artikler om *videnskabshistoriske emner*. Først en artikel om Ole Rømers bidrag på instrumentområdet til den naturvidenskabelige revolution og derefter en fortælling om den danske astronom Peter Andreas Hansen. Næste år er det 100 år siden, at Einstein formulerede sin almene relativitetsteori. Vi tager forskud på dette jubilæum med en artikel om vejen fra den specielle til den almene relativitetsteori. Dette intellektuelt krævende arbejde var en sand odysse og gav Einstein mange grå hår i hovedet.

KVANT udsendes gratis, i ét eksemplar, til alle landets gymnasier, seminarier og HTX-kurser med velvillig økonomisk støtte fra Niels Bohr Institutet (KU), Institut for Fysik og Astronomi (AU), Institut for Fysik og Kemi (SDU), Institut for Fysik og Nanoteknologi (AAU), DTU Nanotech, DTU Fotonik og DTU Fysik.